

KÖZÉP-EURÓPA TANULMÁNYOK MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése Közép-Európa tanulmányok (Central European Studies)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség

oklevélben szereplő megjelölése

végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat szakképzettség okleveles Közép-Európa tanulmányok szakos bölcsész a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Central European Studies Expert

3. Képzési terület: bölcsészettudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a

bölcsészettudomány képzési területről a magyar, a történelem, a néprajz, a szlavisztika, a romológia, valamint a szabad bölcsészet alapképzési szak, a germanisztika alapképzési szak német, nemzetiségi német, a romanisztika, az újlatin nyelvek és kultúrák alapképzési szak román, olasz szakiránya, továbbá a társadalomtudomány képzési területről a társadalmi tanulmányok és a szociológia alapképzési szak.

4.2. A 9.3. pontban meghatározott ismeretkörökben szerzett kreditek

teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési vagy mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit

a szak orientációja: elméletorientált (60-70 százalék)

a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit

a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti

tanulmányi területi besorolása: 312/0314

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja olyan szakemberek képzése, akik megszerzett térspecifikus ismereteik birtokában képesek a közép-európai térséghez kapcsolódó külpolitikai, gazdasági elemzői, kutatói, képviselői, kultúrák közötti közvetítői, kultúrdiplomáciai és szervezői feladatok ellátására a tudományos életben, a sajtóban, a diplomácia területén, a vállalati munkában, kisebbségi szervezetekben és különböző kulturális közösségekben. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

A Közép-Európa tanulmányok szakos bölcsész

a) tudása

Ismeri Közép-Európa helyét az európai történelemben, a régió és a nagyhatalmak viszonyának változásait, a régiót összekötő és elválasztó szálakat, a térség sajátosságait, fejlődésbeli különbségeit, ezek miéértjeit.

Meg tudja határozni Közép-Európát mint kulturális régiót, a történelem, az irodalom, a képzőművészet, néprajz, zene, film, a nyelv, gazdaság, társadalom, politika, kultúra összefüggéseit és jellemzőit, a térséget ért kulturális, művészeti, nyelvi, történeti, politikai, gazdasági, társadalmi hatásokat.

Ismeri a nemzetiségi kérdés szerepét, jelentőségét, a nemzetté válás sajátosságait, sikereit, kudarcait, a multikulturalizmus közép-európai jelenségeit.

Elsajátította a térségre vonatkozó kutatások módszertanát, a régióval foglalkozó részdiszciplínákat, a modern kommunikáció eszközeinek használatát és az elektronikus adatkezelést, adatátvitelt.

Tisztában van a régiót vizsgáló diszciplínák jellemző kutatási kérdéseivel, elemzési módszereivel.

Ismeri az adott diszciplínák egyes területeinek szakkifejezéseit.

Elsajátította a térség legalább egy nyelvét alapfokú (B1), írásbeli típusú nyelvvizsga nyelvismereti szintjének megfelelő szinten.

b) képességei

a régió tudományos életébe való bekapcsolódásra, ismeretek, kutatási eredmények tudományos fórumokon, magyarul és idegen nyelven való megjelenítésére, megvitatására, az álláspontjuk megvédésére.

Képes a térségre vonatkozó magas szintű ismeretterjesztésre, a hazai és a külföldi felsőoktatásban kutatómunkára (egyetemi kutatócsoportban).

Képes mindazon feladatok ellátására, amelyek szolgáltató és termelő vállalatoknál a közép-európai régióra vonatkozó specifikus elméleti és gyakorlati ismereteket követelnek. Képes a térséggel kapcsolatos elemzői feladatok ellátására.

Képes a térségben kisebbségi, nemzetiségi kérdésekkel kapcsolatos ismereteket igénylő feladatok ellátására.

Az interdiszciplináris képzésükben megismert műfajok szabályrendszerének megfelelően, közérthetően, választékos stílusban írnak és beszélnek, képesek a különböző témakörökkel kapcsolatban világos, részletes szövegeket alkotni.

c) attitűdje

Megvan benne a régió iránti érdeklődés, elkötelezettség.

Az önálló, problémamegoldó gondolkodás, kreativitás, az ezzel összefüggő kritikai szemlélet, a vitakészség, az értékközpontúság, a minőség iránti érzékenység, az igény a minőségi munkára.

Jó kommunikációs készséggel rendelkezik magyar és idegen nyelven.

Jellemzi a kutatói attitűd, a fogalmi gondolkodás, az absztrakciós képesség, a rendszeres tanulás iránti igény, a megújulás képessége, az új ismeretek befogadása, feldolgozása.

Széles műveltség, kulturális érzékenység, az interkulturális nyitottság, tolerancia, a régió kulturális örökségének védelme, megbecsülése jellemzi.

Mérlegeli a problémák sokoldalú módszertani megközelítésének lehetőségét kezdeményező- és együttműködési készség jellemzi.

Törekszik általános és nyelvi tudása fejlesztésére, szakmai hivatástudatának kialakítására és az önképzésre.

d) autonómiája és felelőssége

Hatékonyan együttműködik a közép-európai régióhoz kapcsolódó kulturális közösségekkel.

Felelősséget vállal magyar és idegen nyelvű szövegeiért, alkalmazza a régióról, az itt beszélt nyelvek, kultúrák, nemzetiségek területén szerzett ismereteit. Tudatosan képviseli azon tudáshalmazokat és módszereket, amelyekkel az adott régió megismerésért dolgozik, és elfogadja más tudományágak eltérő módszertani sajátosságait.

Felelősséget vállal hivatása gyakorlása során a rábízott egyének és csoportok szakmai fejlődéséért. Nyitott a régió soknemzetiségű és nyelvű kulturális hátterére.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- a mesterfokozathoz szükséges tudásszint elmélyítéséhez tartozó ismeretek [Közép-Európa történelme, társadalma, kultúrtörténeti háttere, Közép-Európa gazdaságtana; kultúratudományi ismeretek (néprajz, filozófia, irodalom, kultúrtörténet) Közép-Európa elméletek az egyes nagyhatalmak megfogalmazásában, szakirodalom- és forrásismeret, kutatómódszertan] 18-22 kredit;

- a szakmai tudást és annak alkalmazási képességét biztosító ismeretek (Közép-Európa a 19-21. században: történelem, irodalom, művészetek, filozófia, néprajz, nyelvészeti ismeretek, jelenkori gazdaság, politika, társadalom, kisebbségi és nemzetiségi tanulmányok, szakirodalom- és forrásismeret, kutatómódszertan; idegen nyelvi ismeret a régió valamely nyelvéből) 28-32 kredit;

- választható szakspecifikus modulok: 42-46 kredit:

- *kultúratudományi ismeretek*: a térség irodalma, kulturális kánonai, ezek intézményei, a régió művészete, filozófiája, a sajtó és a kultúra viszonya, a középeurópai narratíva eltérései a nyugati és a keleti narratívától, szakirodalom- és forrásismeret, kutatómódszertan;

- *kisebbségi tanulmányok*: a közép-európai térség etnikai kérdéseinek múltja és jelene, a kisebbségi jogrendszer története és a kisebbségi jogalkotás az egyes államokban, a nemzetközi jogi és európai szabályozás, az állami, oktatási és kulturális intézményrendszer, a nyelvi együttélés és a kétnyelvűség, a kisebbségi sajtó, identitáselméletek és a nemzeti(ségi) identitások, szakirodalom- és forrásismeret, kutatómódszertan;

- *Közép-Európa gazdaságtana*: gazdaságelmélet, gazdaságtörténet, integráció és dezintegráció a 19-21. században, az agrártérség és az iparosítási kísérletek, jelenlegi vállalati szerkezet, ipar, bankszféra, agrárszektor, a régió befektetési és pénzügyi lehetőségei, a társadalomszerkezet, szakirodalom- és forrásismeret, kutatómódszertan;

- *diplomácia*: a térség nemzetközi kapcsolatrendszerének története, a soknemzetiségű Habsburg Birodalom külpolitikája, a kisállami korszak a két világháború között, a szovjet korszak és a felbomlásának hatásai a régióra, Közép-Európa és az Európai Unió, a diplomáciához kapcsolódó tudományágak, a kultúra szerepe a diplomáciában, szakirodalom- és forrásismeret, kutatómódszertan.

9.3. A képzést megkülönböztető speciális jegyek

A mesterképzésbe való felvétel feltétele egy államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél angol vagy német nyelvből. A mesterképzésben a szakképzettség megszerzéséhez továbbá Közép- Európa térségének egy másik nyelvéből alapfokú (B1 szintű) idegennyelv-tudást kell elérni.

9.4. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei

Az alapképzéstől eltérő mesterképzésbe való belépéshez a korábbi tanulmányok szerint szükséges minimális kreditek száma legalább 50 kredit az alapképzési tanulmányok alapján

a filozófiatörténet, esztétika, gazdaság- és társadalomismeret, nemzetközi tanulmányok, politológia, romológia, kommunikáció, új- és jelenkori történeti ismeretek, irodalomelmélet, nyelvészet, germanisztika, szlavisztika ismeretkörökből.

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató a korábbi tanulmányai alapján legalább 30 kredittel rendelkezzen. A hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint meg kell szerezni.